

Оксана ХУДОБА

аспірант кафедри туризму

Львівський державний університет

фізичної культури імені Івана Боберського,

м. Львів, Україна

ПРИРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ЕКОБЕЗПЕЧНОГО РОЗВИТКУ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Природні ресурси відіграють ключову роль у розвитку туризму в регіоні. Саме мальовничі ландшафти й недоторкана природа є ключовими чинниками, що спонукають багатьох туристів відвідати певну місцевість. Чисте гірське повітря та багате біотичне й ландшафтне різноманіття гірських територій Львівщини сприяють тому, що туризм і рекреація в природному середовищі стають щораз популярнішими.

Розвиток різноманітних видів рекреаційно-туристичної діяльності на природі вимагає пошуку нових екобезпечних напрямів розвитку туризму. Одним із них є природний туризм.

Згідно з визначенням шведських науковців (P. Fredman та ін., 2009), «природний туризм охоплює діяльність людей, коли вони відвідують природні території за межами свого звичного оточення» [1].

До основних підвидів природного туризму належать: екотуризм, 3S (сонце, море, пісок), пригродницький туризм, туристичні поїздки з метою спостереження за тваринами, що живуть у контрольованому середовищі (зоопарки тощо), мисливський і рибальський туризм, а також деякі форми оздоровчого туризму [3].

Як зазначають у своїх дослідженнях (М. Ніколова та ін., 2021), природний туризм інтегрує всі види туристичної

діяльності, які до цього часу практикувалися і були відомі як екотуризм, «зелені» технології у підтримці туристичної інфраструктури, а також «зелене» мислення у всіх суб'єктів туристичного бізнесу [2].

Заповідні території є вкрай важливими для збереження довкілля і саме туризм є одним із небагатьох дозволених видів антропогенної діяльності в межах більшості природоохоронних територій, оскільки їхній охоронний статус знижує негативні впливи від туристичної діяльності. Утім, туристичне навантаження на них не повинно призводити до змін стану екосистем та якості екосистемних послуг, а має бути узгодженим із ними.

Гірські території Львівщини відзначаються унікальними природними умовами й великою кількістю об'єктів ПЗФ, що є передумовами розвитку природного туризму, який передбачає надання екосистемних послуг, адаптованих до потреб туристів з урахуванням соціально-екологічних чинників.

Гірська частина Львівської області займає тільки 17% території, проте на ній зосереджена більша частина об'єктів ПЗФ Львівщини, зокрема це національні природні парки «Сколівські Бескиди», «Бойківщина», «Королівські Бескиди», регіональні ландшафтні парки «Надсянський» та «Верхньодністровські Бескиди», 11 заповідних урочищ, 23 заказники (2 загальнодержавного значення та 21 місцевого), 32 пам'ятки природи місцевого значення та 4 парки пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Природоохоронні об'єкти цього регіону є основною туристичною принадою, а комерційна рекреаційно-туристична діяльність на них – повинна стати інструментом соціально-екологічного й економічного розвитку гірської території.

Оскільки природний туризм прямо залежить від природних умов, а особливо від екологічного стану території, то це мотивуватиме суб'єктів туристичного ринку сприяти екобезпечному розвитку регіону.

Природний туризм на гірських територіях Львівщини забезпечить упровадження туристичних інновацій у регіоні, які позитивно вплинуть на подальший розвиток туристичного продукту й допоможуть підвищити рівень життя місцевого населення й мінімізують антропогенний вплив на екосистеми регіону.

Ключові слова: природний туризм, гірські території, Львівщина, екологічна безпека.

Список використаних джерел

1. Fredman P., Wall-Reinius S., Lundberg C. *Turism i natur. Definitioner, omfattning, statistik*. Östersund: Etour, 2009. 122 p.
2. Nikolova M., Stoyanova V., Varadzhakova D., Ravnachka, A. Cultural ecosystem services for development of nature-based tourism in Bulgaria. *Journal of the Bulgarian Geographical Society*. 2021. Vol. 45. P. 81-87. URL: <https://doi.org/10.3897/jbgs.e78719> (date of access: 06.09.2023).
3. Weaver D., *Ecotourism*. Milton, Qld. :J. Wiley, 2001. 386 p.